

Motion till riksdagen 2010/11:Sf3

av Tomas Eneroth m.fl. (S)
med anledning av skr. 2010/11:29

Migration och asylpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra en översyn av reglerna för anhöriginvandring
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Dublinförordningen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetskraftsinvandringen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändringar i migrationspolitiken.

Inledning

Att människor av olika skäl flyttar mellan länder är en naturlig process som ställer naturliga krav på samhället och som tillför nya erfarenheter och kunskaper. Anledningarna till att en individ migrerar kan vara många och sammansatta. Det kan bl.a. handla om fattigdom, miljöförstöring, klimatförändring, krig, förtryck eller förföljelse i hemlandet.

Antalet migranter i världen uppgår i dag till ca 200 miljoner människor. Eftersom antalet kvinnor bland migranterna ökat kraftigt bör deras situation särskilt uppmärksammas. Migration kan för många kvinnor vara en dörr till ett tryggare liv där de bättre kan använda sin kunskap och förmåga men kan i sina värsta former innebära att de tvingas att leva som flyktingar, bli offer för människohandel eller jobba under slavliknande förhållanden.

När människor flyttar sprids kunskap, nätverk växer och nya möjligheter uppstår. Sverige är i sig ett tydligt exempel på att den kunskap, arbetskraft och mångfald som har kommit hit har haft stor betydelse för svensk tillväxt och utveckling. Men migration kan också innebära stora utmaningar, såväl för de människor som flyttar som för de länder de lämnar eller flyttar till.

Fel! Okänt namn på

Asylrätten handlar ytterst om solidaritet mellan folken över landgränserna. Asylprövningen ska göras genom en ordning som bygger på en rättvis, rättssäker och individuell prövning som står i överensstämmelse med internationella konventioner av den enskildes skäl för uppehållstillstånd. Rätten att få skydd undan förföljelse är en individuell mänsklig rättighet, och man får inte tillåta att den påverkas av konjunkturen eller arbetskraftsbehov. Asylrätten ska stå i överensstämmelse med internationella konventioner. Den förutsätter att alla länder som har undertecknat FN:s flyktingkonvention har en öppen dörr för människor i behov av skydd och att dessa länder kan erbjuda en rättssäker prövning av asylskälen samt ett värdigt mottagande.

Sverige ska ha en reglerad invandring men utifrån den ramen också värna asylrätten. Rätten att få skydd undan förföljelse är en individuell mänsklig rättighet, och man får inte tillåta att den påverkas av konjunkturen eller arbetskraftsbehov. Asylrätten ska stå i överensstämmelse med internationella konventioner. För att asylrätten ska fungera i världen måste alla länder som har undertecknat FN:s flyktingkonvention ha en öppen dörr för människor i behov av skydd, och dessa länder måste kunna erbjuda en rättssäker prövning av asylskälen samt ett värdigt mottagande.

Svensk asyl- och flyktingpolitik

Ett lands asyl- och flyktingpolitik kan sägas vara en slags värdemätare för dess inställning till försvaret av mänskliga rättigheter. För att försvara dessa grundläggande rättigheter krävs ett tydligt politiskt ansvarstagande.

För att förebygga att människor ska behöva bryta upp från sitt hemland och söka fristad i ett annat land krävs en tydlig linje när det gäller fattigdomsbekämpning och global rättvisa samt i arbetet mot klimatförändringarna, liksom i fråga om att inte bidra till militär upprustning och konflikter.

Sveriges flyktingpolitik ska vara en politik som tar ansvar för att värna asylrätten i Sverige såväl som internationellt. Solidaritet, humanitet och rättvisa ska vara ledord. Varje ärende ska avgöras individuellt. Barns bästa ska ha en verklig innebörd, och asylprocessen ska utmärkas av rättssäkerhet och ansvarstagande. För att åstadkomma detta måste politiken ändra inriktning.

Dublinförordningen

Vi anser vidare att EU-kommissionens förslag till ett förtydligande av Dublinförordningen är ett bra initiativ. Sverige bör därför driva på för att kommissionens förslag till förändringar av dels möjligheten till familjeåterförening, dels den utökade möjligheten till offentligt biträde, dels att begäran om att överföringar enligt Dublinförordningen tillfälligt ska kunna upphöra ska införas i Dublinförordningen. När det gäller det sistnämnda är det vidare viktigt att möjligheten till undantag inte missbrukas för att undvika nödvändiga för-

bättringar i nationell lagstiftning för att garantera rättssäkerhet och goda mot-tagningsförhållanden. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Sverige ska tydligt motverka en restriktiv utveckling av den gemensamma flyktingpolitiken inom EU och verka för att politiken ska ändra inriktning för att värna asylrätten.

Anhöriginvandring

En stor del av den invandring som sker till Sverige sker genom anhöriginvandring. De regler som sedan 1997 gäller för familjeanknytning omfattar makar, sambopar, registrerade partner och barn under 18 år. I undantagsfall kan även en nära anhörig över 18 år, om s.k. hushållsgemenskap kan klargöras, beviljas uppehållstillstånd av familjeanknytningsskäl.

Dessa regler har inneburit en rad problem bl.a. när det gäller tillämpningen av 18-årsregeln på barn som uppnått denna ålder under ärendets handläggning. Dessutom saknas en s.k. sista-länken-bestämmelse som kan ge åldrade föräldrar möjlighet att återförenas med vuxna barn. Försörjningskrav vid anhöriginvandring infördes under förra mandatperioden av den borgerliga regeringen trots att det mött förödande kritik bl.a. för att försörjningskrav försämrar nyanländas förutsättningar att rehabiliteras och integreras i det svenska samhället.

Vidare vill vi göra ett förtydligande i utlänningslagen för att betona möjligheten att göra undantag från huvudregeln om att söka uppehållstillstånd vid anknytning från hemlandet om sökanden har barn i Sverige, om kvinnan i förhållandet är gravid, om sökanden varit gift eller sambo en viss tid eller om svår sjukdom föreligger.

Mot bakgrund av det ovan anförda bör regeringen genomföra en översyn av reglerna för anhöriginvandring med utgångspunkt i den tidigare Anhörigkommitténs förslag avseende bl.a. bestämmelser om hushållsgemenskap och ”sista-länken”. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Arbetskraftsinvandring

Den demografiska utvecklingen visar att behovet av arbetskraft kommer att öka under de kommande åren. Detta innebär att den arbetskraft som redan finns i landet, även inräknad de som i dag befinner sig långt från arbetsmarknaden, inte är tillräcklig för att fylla detta behov. Därför är det välkommet att den arbetskraftsbrist som kommer att finnas i framtiden får tillgodoses också av utomeuropeisk invandring. Vi välkomnar arbetskraftsinvandring som en naturlig del av rörligheten över gränserna och vill ha en reglerad arbetskraftsinvandring för att kunna ha ordning och reda på arbetsmarknaden.

Fel! Okänt namn på

Vi vill värna migrantarbetarnas arbetsvillkor. Krav ska ställas på rätten till drägliga levnadsvillkor under vistelsetiden, och det ska finnas ett absolut krav på lön, försäkringar och arbetsgivarens skyldigheter i nivå med svenska kollektivavtal eller praxis i yrkesbranschen. De fackliga organisationernas rätt att yttra sig över ansökningar och en väl fungerande arbetsmarknadsprövning är viktiga delar för att säkra möjligheterna till en arbetskraftsinvandring med stark legitimitet.

Vidare får arbetskraftsinvandring aldrig bli en ursäkt för att inte göra något åt diskriminering och andra strukturella problem som utestänger människor från arbetsmarknaden. Arbetskraftsinvandring får aldrig skylta över brister inom asylsystemen runt om i Europa. Arbetskraftsinvandring är ingen lösning för den som söker skydd undan förföljelse och kan aldrig ersätta och får inte heller tillåtas urholka asylrätten.

Det är också avgörande att ett system för ökad arbetskraftsinvandring utgår från ett internationellt perspektiv. Samtidigt som det kan vara positivt att personer som arbetskraftsinvandrar kan bidra ekonomiskt till närstående i hemlandet måste risken för brain-drain motverkas.

Stockholm den 17 november 2010

Tomas Eneroth (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Kurt Kvarnström (S)

Jasenko Omanovic (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Shadiye Heydari (S)

Ledamot Annelie Karlsson (S)